

**BARKAMOL AVLOD TARBIYASIGA YANGICHA YONDASHUV -
DAVR TALABI**

Ismatov Shuxrat Ubayduvich
Pedagogika kafedrası o'qituvchisi,
Buxoro Davlat universiteti

Annotatsiya: maqolada bo'lajak pedagog kadrlarni boy ma'naviy-madaniy meros, milliy pedagogik qadriyatlar, buyuk Sharq mutafakkirining pedagogik qarash, ta'limotlari bilan qurollantirishning bugungi kundagi o'rni va ahamiyati, shuningdek uni oliy ta'lim tizimida amalga oshirishning samarali pedagogik shakl, vosita va usullari o'z ifodasini topgan.

Tayanch so'zlar: Vatan ravnaqi, xalq farovonligi, ijtimoiy hamkorlik, komil insonni tarbiyalash, millatlararo totuvlik, dinlararo bag'rikenglik.

**НОВЫЙ ПОДХОД К ВОСПИТАНИЮ ИДЕАЛЬНОГО ПОКОЛЕНИЯ –
НЕОБХОДИМОСТЬ ВРЕМЕНИ**

Исматов Шухрат Убайдович
преподаватель кафедры педагогики,
Бухарский государственный университет

Аннотация: В статье речь идет о богатом духовном и культурном наследии будущих учителей, национальных педагогических ценностях, педагогической роли великого восточного мыслителя, актуальной роли и важности оснащения их учением, а также эффективной педагогической форме его реализации в высшей школе. обучение инструменты и методы.

Ключевые слова: развитие Родины, благосостояние народа, общественное сотрудничество, воспитание совершенной личности, межнациональное согласие, межрелигиозная толерантность.

Abstract: the article deals with the rich spiritual and cultural heritage of future teachers, national pedagogical values, the pedagogical role of the great Eastern thinker, the actual role and importance of equipping them with teaching, as well as an effective pedagogical form of its implementation in higher education. learning tools and methods.

Keywords: development of the Motherland, welfare of the people, social cooperation, education of a perfect personality, interethnic harmony, interreligious tolerance.

Bugungi kunda dunyo miqyosida g'oyaviy tahdid va axborot xurujlari kuchayib, odamlar ongi va qalbini egallash borasidagi kurash tobora murakkab tus olmoqda. Ayniqsa, turli xil terroristik oqimlar, missionerlar va boshqa jangovar to'dalar o'zlarining yovuz maqsadlarini aynan axborot yordamida amalga oshirayotgani, bunda ular asosan, yosh avlod ongidagi g'oyaviy bo'shliqni, dastlab yolg'on rag'bat, keyinchalik esa yovuzlik va tubanlik bilan zaharlash orqali egallash uchun kurashmoqda. Bunday keskin vaziyatda xalqni, jamiyatning taraqqiyoti va tinchlik-farovonligini, avvalo, ezgulik, ma'naviyat va ma'rifat bilan sug'orilgan mafkuragina qutqara oladi.

O'zbekiston Respublikasi davlat ta'lim va tarbiya siyosatida o'sib kelayotgan yosh avlodni har tomonlama rivojlantirish, ularda yuksak ma'naviyat va madaniyatni shakllantirish ustuvor yo'nalishlardan biri etib belgilangan. Yoshlarda yuksak ma'naviyat va madaniyatni yuksaltirish asosiy vazifalardan biri ekanligining boisi shundaki, «har qaysi davlat, har qaysi millat birinchi navbatda o'zining yuksak madaniyati va ma'naviyati bilan kuchlidir».

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning 2017 yil 20 apreldagi «Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi Qarorida kadrlar tayyorlash mazmunini qayta ko'rib chiqish, yangi avlod o'quv adabiyotlarini yaratish va ularni oliy ta'lim muassasalari ta'lim jarayoniga keng tatbiq etish, oliy ta'lim muassasalarini zamonaviy o'quv-metodik va ilmiy adabiyotlar bilan ta'minlash, oliy ta'limning ma'naviy-axloqiy mazmunini oshirish, talaba-yoshlarda mustaqillik g'oyalari, yuksak ma'naviyat va insoniylikning milliy an'alariga sodiqlik ruhini singdirish kabi tarbiyaviy ishlarni yuksak saviyada olib borish dolzarb vazifa etib belgilangan.

Mamlakatimizni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo'yicha ustuvor vazifalarga muvofiq kadrlar tayyorlashning mazmunini tubdan qayta ko'rib chiqish, xalqaro standartlar darajasida oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlashga zarur shart-

sharoitlar yaratish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi "Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-2909-sonli qarori qabul qilindi.

Mamlakatimiz ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar ta'lim-tarbiya sifatining yuqori darajada bo'lishini ta'minlashga qaratilgan bo'lib, ushbu yo'nalishda muvaffaqiyatni belgilovchi asosiy omillardan biri – ta'lim muassasalari rahbar va pedagog kadrlarining zamonaviy bilim, ko'nikma va malakalarni egallaganligi hamda ta'limning innovatsion axborot-didaktik shakllarini ilmiy tadqiq qilish hisoblanadi.

Bu o'z o'rnida ta'lim tizimini tubdan isloh qilishni taqozo etmoqda, chunki mukammal ta'lim tizimi respublikamizning kelajakdagi intellektual imkoniyatlarini va rivojlanishini belgilab beruvchi o'quvchi- yoshlarni har tomonlama ijodkor, mustaqil faoliyat yuritadigan qilib tarbiyalashda hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Bugun mamlakatimiz ta'lim tizimida innovatsion texnologiyalarga asoslangan ta'lim-tarbiya tizimini takomillashtirish, uning milliy zaminini mustahkamlash, ijtimoiy faol va malakali raqobatbardosh kadrlar tayyorlashni jahon andozalari darajasiga chiqarish masalalarida tadqiqotlar olib borilmoqda. Ta'lim sohasidagi sifat o'zgarishlari va yuqori samaradorlik ularning jahon ta'lim talablari bilan mosligi va pedagoglarning kelgusi mehnat faoliyatlarida o'zlashtirgan kompetensiyalari qay darajada amaliyotga tatbiq qilinayotganligiga bog'liq. Ta'lim-tarbiyadagi sifat o'zgarishlari va yuqori samaradorlik esa mazkur sohaga ijobiy yangilik kiritish natijasida ta'limda sifat va samaradorlik ta'minlanib, pedagogik innovatsion jarayon vujudga keladi.

Insonning axborotlashgan jamiyatda yashash tarzining tubdan o'zgarishi, axborotlashgan jamiyat vujudga kelishi bilan paydo bo'lgan ilmiy-texnika va ijtimoiy taraqqiyotning voqeliklari ularni zamonaviy ta'lim mazmuniga, ta'lim tizimlarining ko'lami va rivojlanish darajasiga mos kelmasligiga olib keldi.

Hozirgi kunda XXI asr yuksak texnologiyalar zamoni, tafakkur va yalpi axborotlashuv asri, globallashuv davri deb ta'rif etilmoqda.

Globalashuv – insoniyatning ongu shuuri, tafakkuri samarasi sifatida vujudga kelgan jahon miqyosidagi umumiy jarayon, u chegara va hududlarni bilmaydigan, tuzumlarni tan olmaydigan, uzluksiz kuchayib va rivojlanib borayotgan jarayondir. Ana shunday globalashuv davrida har qanday davlatning taraqqiy etishi, uni rivojlangan davlatlar qatoridan mustahkam o‘rin olishi, birinchi navbatda, davlatning intellektual salohiyati, ish avlod ta‘lim-tarbiyasi va zamonaviy kadrlar tayyorlash tizimiga bog‘liqdir.

Xalqaro tajribalarning ko‘rsatishicha, oddiy yozishma asosidagi kommunikatsion axborot-ta‘lim muhiti ijobiy pedagogik natijaga olib keladi. Turli shaharlar, mintaqalar va davlatlar ta‘lim oluvchilarining tarmoqdagi birgalikdagi o‘quv faoliyatini tashkil etishning asosiy shakli elektron, axborot-didaktik vositalar hisoblanadi.

Har qanday muammo yechimi integratsiyalashgan bilimni talab etadi. Axborot-ta‘lim muhiti chuqurlashgan bilimlar integratsiyasini, nafaqat tadqiq qilinayotgan muammo yuzasidan fan bilimlari sohasini, balki hamkorning milliy-madaniy xususiyatlarini, uning dunyoni bilishi va tushunishini, qarashlarini bilishni ham taqozo qiladi.

Yurtboshimiz Shavkat Mirziyoyev ta‘kidlaganidek, “...Hammamizga ayonki, bugungi murakkab globalashuv davrida jamiyatimizda milliy g‘oya va mafkuraviy immunitetni kuchaytirish, yoshlarimizni turli zararli g‘oya va tahdidlardan asrash, ularni o‘z mustaqil fikriga ega, irodali, fidoyi va vatanparvar insonlar etib tarbiyalash har qachongidan ham dolzarb ahamiyat kasb etmoqda”.

Ayni shu ma’noda, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-noyabrdagi “O‘zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta‘lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” Farmoni [2] qabul qilinganligi bu borada katta ahamiyatga ega.

Xulosa qilib aytganda, oliy ta‘lim tizimida talaba – bo‘lg‘usi o‘qituvchilarni qadimiy va boy meroslarimiz, ma‘naviy-madaniy qadriyatlar, mutafakkir olimlarimizning pedagogik qarashlari, ilm olish yo‘llari va sirlari haqidagi ta‘limotlari bilan qurollantirish o‘sib kelayotgan yosh avlodni vatanparvarlik,

insonparvarlik, manaviy merosga muhabbat, sadoqat, milliy o‘zlik va g‘ururni anglash ruhida kamol topishga o‘zining munosib hissasini qo‘shadi.

Haqiqatdan ham bugungi kunda ma’naviyat, ilm-fan va ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarda yuksak marralarga erishimizning asosi sifatida yurtboshimiz Shavkat Mirziyoyev so‘zlari bilan aytganda “... aziz do‘stlar, birodarlar, agar intilsak, astoydil harakat qilsak, har qanday baland marrani egallash qo‘limizdan keladi. Biz ma’rifat borasida, ta’bir joiz bo‘lsa, “iligi to‘q” xalqmiz. Ilm-fanga intilish bizning qonimizda, bugungi til bilan aytganda, genimizda bor” [1].

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning O‘qituvchi va murabbiylar kuniga bag‘ishlangan tantanali marosimdagi nutqi // <https://president.uz/oz/lists/view/3864>
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta’lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-6108- son Farmoni // <https://lex.uz/docs/-5085999>
3. Abu Rayhon Beruniy. Tanl. Asarlar. I t. T., 1968 y, 151 bet.
4. Irisov A. Abu Ali ibn Sino hayoti va ijodiy merosi, T., «Fan», 1990, 160-bet
5. Yo‘ldoshev J.G’, Usmonov S.A. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyotga joriy qilish. T., “Fan va texnologiya”, 2008, 132 bet.
6. Гулбоев А. Т. Аспекты и особенности целостного педагогического процесса // Вопросы науки и образования. – 2021. – №. 10 (135). – С. 29-32.